

ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ІННОВАЦІЇ

Випуск 32, 2024

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

Підприємництво та інновації

Науковий журнал з питань економіки та бізнесу

Науковий журнал «Підприємництво та інновації» призначений для фахівців, які цікавляться теоретичними та практичними питаннями щодо дослідження бізнес-процесів та майбутніх тенденцій підприємництва, інновацій та управління бізнесом.

Головний редактор:
Смоляр Л.Г.

кандидат економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту підприємств Національного технічного
університету України «Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»; ректор Міжнародного університету фінансів

Члени редакційної колегії:

Артеменко Л.П., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту підприємств
Національного технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»
Баяра Д.О., д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства Київського
національного університету імені Тараса Шевченка
Бояринова К.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики
Національного технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»
Войтко С.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки
Національного технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»
Гавриш О.А., д.т.н., професор, професор кафедри міжнародної економіки
Національного технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»
Григорак М.Ю., д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту підприємств
Національного технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»
Данько Ю.І., д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Сумського національного
аграрного університету
Дергачова В.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту підприємств
Національного технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»
Дунська А.Р., д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту підприємств
Національного технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»
Зозульов О.В., к.е.н., професор, професор кафедри промислового маркетингу
Національного технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»
Іляш О.І., д.е.н., професор, професор кафедри економічної кібернетики Національного
технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»; проректор з наукової та
міжнародної діяльності Міжнародного університету фінансів
Копішинська К.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту підприємств
Національного технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»
Кравченко М.О., д.е.н., професор, декан факультету менеджменту та маркетингу
Національного технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»
Лепейко Т.І., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, організації та планування
діяльності підприємства Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
Луцак Р.Л., д.е.н., професор, професор кафедри економіки Львівського торговельно-
економічного університету
Пічугіна М.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту підприємств
Національного технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»
Ситник Н.І., к.б.н., доцент, доцент кафедри менеджменту підприємств Національного
технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»
Трофименко О.О., д.е.н., професор, професор кафедри економічної кібернетики
Національного технічного університету України «КПІ ім. І. Сікорського»
Тульчинський Р.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту, маркетингу
та публічного адміністрування Міжнародного науково-технічного університету імені
академіка Юрія Бугая
Ястремська О.М., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, організації та
планування діяльності підприємства Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця
Крейдич І.М., д.е.н., професор, бізнес-експерт Євроконтроль, Брюссель (Бельгія)
Magdalena Osinska, Dr.hab., Professor, Nicolaus Copernicus University in Toruń (Poland)
Osman Yildirim, Ph.D in Electrical Engineering, Ph.D in Human resources Management,
Professor, Istanbul Arel University (Turkey)

Випуск 32, 2024

ISSN (Print): 2415-3583
ISSN (Online): 2707-6237

Засновник:

ПВНЗ «Міжнародний університет фінансів»

**Журнал включено до переліку
наукових фахових видань України
в галузі економічних наук (категорія «Б»)**
Наказ Міністерства освіти і науки
України від 17 березня 2020 року № 409
(Додаток 1)

Галузь науки: економічні.

Спеціальності:

051 – Економіка; 072 – Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок;
073 – Менеджмент; 075 – Маркетинг;
076 – Підприємництво та торгівля;
292 – Міжнародні економічні відносини

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа:
Рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення № 1435
від 25.04.2024 року

Ідентифікатор медіа: R30-04547

Затверджено до друку та поширення
через мережу Інтернет відповідно до рішення
Вченої ради Міжнародного університету фінансів
(від 29 липня 2024 року протокол № 12)

*Відповідно до Закону про авторські
права, при використанні наукових ідей
та матеріалів цього випуску посилання
на авторів і видання є обов'язковим.
Передрук і переклади дозволяються
лише зі згоди автора та редакції.*

Матеріали друкуються мовою
оригіналу. Відповідальність за добір
і викладення фактів несуть автори.
Редакція не завжди поділяє точку зору
авторів публікацій.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату
за допомогою програмного забезпечення
StrikePlagiarism.com
від польської компанії Plagiat.pl.

Адреса редакції:

м. Київ, пр. Перемоги, 37
КПІ ім. Ігоря Сікорського, корп. 1
(ліве крило)
Телефон: +38 (050) 050 2012
E-mail: ebitda@helvetica.ua
Сайт: www.ei-journal.in.ua

Наукове видання

ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ІННОВАЦІЇ

Науковий журнал з питань економіки та бізнесу

Випуск 32, 2024

Коректура • В. О. Бабич
Комп'ютерна верстка • Ю. Г. Войтюк

Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 29,53.
Підписано до друку 31.07.2024.
Зам. № 0924/625. Наклад 100 прим.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Телефони: +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.

ЗМІСТ

МАРКЕТИНГ

Македон В.В.

СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНИЙ МАРКЕТИНГ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ЛЮДЕЙ
З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ..... 9

Петлін І.В., Виклюк М.І.

КЛІЄНТООРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ
ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ..... 14

Polous Olha, Lyshylenko Yulia

ANALYSIS OF THE AIRLINE'S SERVICE COMPLEX POTENTIAL FOR DIVERSIFICATION..... 21

ЕКОНОМІКА

Биченков О.Е.

ПОВОЄННА РЕІНТЕГРАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СУБ'ЄКТІВ В УКРАЇНІ:
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ НАПРЯМКИ ТА ПЛАНИ ВІДНОВЛЕННЯ..... 27

Бойко Р.В.

ФОРМУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ МОНИТОРИНГУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА В РЕГІОНІ..... 32

Verbytska Anna

IMPLEMENTATION OF THE PARTICIPATORY MODEL OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP
DEVELOPMENT AS A TOOL FOR THE REINTEGRATION OF VETERANS AND THEIR
FAMILY MEMBERS AT THE COMMUNITY LEVEL..... 39

Дашко І.М., Михайліченко Л.В., Стефаник С.М.

ЗМІЦНЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ..... 44

Дергачова В.В., Григорова З.В., Ведянкін М.С.

СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КОМПАНІЙ НА РИНКУ ПРАЦІ
В УМОВАХ ШВИДКО ЗРОСТАЮЧОЇ ЕКОНОМІКИ 50

Кричковський В.Ю., Шуберанський В.Е.

ФЕНОМЕН ПІДПРИЄМСТВА В ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ЛІБЕРТАРІАНСЬКОЇ ТЕОРІЇ..... 56

Кубатко О.В., Калініченко Л.Л., Треус А.А., Дін Лінь, Міщенко Я.Ю.

АЛЬТЕРНАТИВНА ЕНЕРГЕТИКА ЯК НАПРЯМОК ЕНЕРГЕТИЧНОЇ СТІЙКОСТІ КРАЇНИ¹..... 64

Міщенко В.І., Тищенко Є.О.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ВПЛИВУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ
НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНО УКОРІНЕНОЇ СТІЙКОСТІ ТА БЕЗПЕКИ
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ¹..... 71

Подлевський А.А., Комаренко Т.А.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ДЕФІЦИТУ КАДРІВ НА РИНКУ ПРАЦІ
НА ПРИКЛАДІ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ 81

Прядко І.В., Матвєєва В.М.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ ТА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ..... 88

Сенів Л.А.

ЛОГІСТИЧНИЙ ЦЕНТР ЯК ОБ'ЄКТ АЛЬТЕРНАТИВНОГО ІНВЕСТУВАННЯ
В КРИЗОВИХ УМОВАХ 93

Сторощук Б.Д., Кукуруза Г.В., Морар В.Г.

ЕКОНОМІЧНА ДИНАМІКА УКРАЇНИ У 2024 РОЦІ: ВВП, БЮДЖЕТНІ ПОКАЗНИКИ
ТА ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС..... 99

Tuliakova Alisa, Karintseva Oleksandra, Tarasenko Svitlana

DYNAMIC CAPABILITIES AS A SUCCESS-FACTOR OF THE LONG-TERM BUSINESS ALLIANCE: THE CASE OF SIEMENS AND ATOS!.....105

Філяр С.В., Присяженко В.М.

ЛОГІСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ ВЕРТИКАЛЬНО-ІНТЕГРОВАНИХ СТРУКТУР В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ.....112

Цвілий С.М., Михайлик Д.П., Бублей Г.А.

СТАН ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА СУБ'ЄКТІВ ПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ КРИЗИ ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ АГРАРНОГО РИНКУ117

Shpykuliak Oleksandr, Shelenko Diana, Boichuk Yaroslav

MANAGEMENT OF BUSINESS ECOSYSTEM DEVELOPMENT IN THE FORMATION OF ORGANIZED COMMODITY MARKETS.....123

ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ

Інполітова І.Я., Момотков І.С., Прокопович С.В.

ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ КОМУНІКАТИВНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА.....131

Кобеля-Звір М.Я., Звір Ю.В.

ТРЕВЕЛ-ГРАНТИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ.....139

Кравченко М.О., Колешня Я.О., Дергачова Г.М.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ПРАВОВІ ЧИННИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....144

Палант О.Ю., Захаров Д.С.

ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕВАГИ ІНТЕГРАЦІЇ МІКРОМОБІЛЬНОСТІ ТА ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ НА ШЛЯХУ ДО МУЛЬТИМОДАЛЬНОЇ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ151

Франів І.А., Хархаліс І.М.

ЧИННИКИ СТРУКТУРНИХ ДЕФОРМАЦІЙ ЛОГІСТИЧНИХ ЛАНЦЮГІВ.....158

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК

Кіналь Н.М.

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ, ЯК МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ.....166

Кривошлик Т.Д., Татаріна Т.В., Лещенко І.В.

СУТНІСТЬ ТА МІСЦЕ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ У СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....172

Павлішина Н.М., Пацелій Д.С.

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ КРИЗИ.....180

МЕНЕДЖМЕНТ

Антонюк К.Г.

МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ТА ЙОГО ВЗАЄМОДІЯ З ПРИВАТНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТУРИСТИЧНОГО СЕКТОРУ186

Буряк М.О.

МОДЕЛЬ ГНУЧКОГО УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ПРИ МАСШТАБУВАННІ ІТ ОРГАНІЗАЦІЙ192

Губарєв Р.В.

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО МЕХАНІЗМУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....200

Нестерова К.С., Бринзило А.В.

ВИКЛИКИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВЕЛИКИМИ ТОРГОВЕЛЬНО-РОЗВАЖАЛЬНИМИ ЦЕНТРАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ206

Парій Л.В., Клименко А.Р.

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ
В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ..... 211

Цebro Я.І.

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ:
ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ..... 217

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Дугінець Г.В., Ганзенко О.С.

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ В СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ..... 222

Нагара М.Б.

РУШІЙНІ СИЛИ ЦИРКУЛЯРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ:
ДОСВІД КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ..... 227

Синетар І.І., Заяць О.І.

ЧИННИКИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЗРОСТАННЯ ПОТОКІВ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ
МІЖ ЕКОНОМІКАМИ КРАЇН-ЧЛЕНІВ ЄС..... 233

Стрілець В.Ю., Гаращенко Б.В., Соколовський В.Р., Аржаннікова А.С.

СУЧАСНІ ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ ЯК ІНСТРУМЕНТУ
СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ..... 239

Крамаренко І.С., Іртицева І.О., Білоусова С.В., Іртицев О.С., Гарагуля А.В.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ..... 246

CONTENTS

MARKETING

Makedon Viacheslav

SOCIALLY RESPONSIBLE MARKETING FOR THE DEVELOPMENT
OF THE POTENTIAL OF PEOPLE WITH DISABILITIES.....9

Petlin Iryna, Vykliuk Mariana

CUSTOMER-ORIENTED APPROACH TO THE FORMATION OF THE MARKETING STRATEGY
OF HOTEL BUSINESS ENTERPRISES.....14

Polous Olha, Lyshylenko Yulia

ANALYSIS OF THE AIRLINE'S SERVICE COMPLEX POTENTIAL FOR DIVERSIFICATION.....21

ECONOMY

Bychenkov Oleksii

POST-WAR REINTEGRATION OF ECONOMIC ENTITIES IN UKRAINE:
ORGANISATIONAL AND ECONOMIC DIRECTIONS AND RECOVERY PLANS.....27

Boiko Ruslan

DEVELOPMENT OF THE INVESTMENT ENVIRONMENT MONITORING METHODOLOGY
IN THE REGION.....32

Verbytska Anna

IMPLEMENTATION OF THE PARTICIPATORY MODEL OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP
DEVELOPMENT AS A TOOL FOR THE REINTEGRATION OF VETERANS AND THEIR
FAMILY MEMBERS AT THE COMMUNITY LEVEL.....39

Dashko Iryna, Mykhailichenko Lubomir, Stefanyk Serhii

STRENGTHENING AND DEVELOPING THE POTENTIAL OF FINANCIAL AND ECONOMIC
SECURITY OF INDUSTRIAL ENTERPRISES.....44

Dergachova Viktoriia, Hryhorova Zoia, Vediankin Maksym

STRATEGIES TO INCREASE THE COMPETITIVENESS OF COMPANIES
IN THE LABOUR MARKET IN A RAPIDLY GROWING ECONOMY.....50

Krychkovskiy Vadim, Shuberanskyi Vitalii

PHENOMENON OF ENTERPRISE IN THE INTERPRETATION OF LIBERTARIAN THEORY.....56

Kubatko Oleksandr, Kalinichenko Liudmyla, Treus Alla, Ding Lin, Mishchenko Yaroslav

ALTERNATIVE ENERGY AS A DIRECTION OF ENERGY SUSTAINABILITY OF THE COUNTRY.....64

Mishchenko Volodymyr, Tishchenko Ievgen

METHODOLOGICAL PRINCIPLES FOR FORMING THE MECHANISM OF DIGITALIZATION'S
IMPACT ON ENSURING NATIONALLY ROOTED RESILIENCE AND SECURITY
OF ECONOMIC DEVELOPMENT.....71

Podlevskiy Andrii, Komarenko Taras

RESEARCH ON THE SHORTAGES IN THE LABOR MARKET CONDUCTED
FOR SEWING INDUSTRY AS AN EXAMPLE81

Priadko Iryna, Matvieieva Veronika

INTERRELATION BETWEEN LABOR MIGRATION AND ECONOMIC GROWTH
OF THE COUNTRY.....88

Seniv Lidiya

LOGISTICS CENTER AS AN OBJECT OF ALTERNATIVE INVESTMENT IN CRISIS CONDITIONS.....93

Storoshchuk Bohdan, Kukuruza Grigory, Morar Viktoriia

ECONOMIC DYNAMICS OF UKRAINE IN 2024: GDP, BUDGET INDICATORS
AND BALANCE OF PAYMENTS.....99

Tuliakova Alisa, Karintseva Oleksandra, Tarasenko Svitlana

DYNAMIC CAPABILITIES AS A SUCCESS-FACTOR OF THE LONG-TERM BUSINESS ALLIANCE: THE CASE OF SIEMENS AND ATOS!.....105

Fimyar Svitlana, Prysiazhenko Volodymyr

LOGISTICAL APPROACH TO THE FORMATION AND FUNCTIONING OF VERTICALLY INTEGRATED STRUCTURES IN THE AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX.....112

Tsviliy Sergiy, Mykhailyk Denys, Bublei Halina

THE STATE OF ECONOMIC RELATIONS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES AND SUBJECTS OF THE PROCESSING INDUSTRY IN THE CONDITIONS OF THE CRISIS IN THE INTERACTION OF AGRARIAN MARKET PARTICIPANTS.....117

Shpykuliak Oleksandr, Shelenko Diana, Boichuk Yaroslav

MANAGEMENT OF BUSINESS ECOSYSTEM DEVELOPMENT IN THE FORMATION OF ORGANIZED COMMODITY MARKETS.....123

ENTREPRENEURSHIP AND TRADE

Ippolitova Inna, Momotkov Ihor, Prokopovych Svitlana

DIGITALIZATION OF BUSINESS AS AN EFFECTIVE TOOL FOR ENTERPRISE COMMUNICATION POLICY.....131

Kobelia-Zvir Mariana, Zvir Yurii

TRAVEL GRANTS FOR UKRAINIAN BUSINESS.....139

Kravchenko Maryna, Koleshnya Yana, Derhachova Hanna

ORGANISATIONAL, ECONOMIC AND LEGAL FACTORS OF REALISING THE EXPORT POTENTIAL OF INDUSTRIAL ENTERPRISES.....144

Palant Oleksii, Zakharov Denys

ECONOMIC ADVANTAGES OF THE INTEGRATION OF MICROMOBILITY AND PUBLIC TRANSPORT ON THE WAY TO A MULTIMODAL TRANSPORT SYSTEM OF UKRAINIAN CITIES.....151

Franiv Ihor, Kharkhalis Ihor

FACTORS OF STRUCTURAL DEFORMATIONS IN SUPPLY CHAINS.....158

FINANCE, BANKING INSURANCE AND STOCK MARKET

Kinal Nadiya

FINANCIAL SECURITY ART EDUCATION AS A MECHANISM OF FORMATION CULTURAL VALUES.....166

Kryvoshlyk Tetyana, Tatarina Tatiana, Leshchenko Inna

THE ESSENCE AND PLACE OF THE FINANCIAL SECURITY OF THE INSURANCE COMPANY IN THE STATE FINANCIAL SECURITY SYSTEM.....172

Pavlishina Nina, Patsely Dmytro

MANAGEMENT OF FINANCIAL RESOURCES IN CRISIS CONDITIONS.....180

MANAGEMENT

Antoniuk Kateryna

MECHANISM OF STATE REGULATION OF TOURISM IN UKRAINE AND ITS INTERACTION WITH PRIVATE ENTERPRISES OF THE TOURISM SECTOR.....186

Buriak Mykhailo

AGILE CHANGE MANAGEMENT MODEL FOR SCALING IT ORGANIZATIONS.....192

Gubarev Ruslan

ANALYSIS OF THE EFFICIENCY OF FUNCTIONING OF THE LOGISTICS MECHANISM OF THE ENTERPRISE'S ACTIVITIES.....200

Nesterova Kateryna, Brynzylo Andriy

STRATEGIC MANAGEMENT CHALLENGES OF LARGE SHOPPING AND ENTERTAINMENT CENTERS UNDER MARTIAL LAW CONDITIONS.....206

Parii Liudmyla, Klymenko Artem

STRATEGIC PERSONNEL MANAGEMENT OF ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF DIGITAL TRANSFORMATION.....	211
---	-----

Tsebro Yana

MANAGEMENT OF THE COMPETITIVENESS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES: CHALLENGES AND SOLUTIONS.....	217
---	-----

INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS***Duginets Ganna, Ganzenko Oleksandr***

DIGITAL ASSET MANAGEMENT PLATFORMS IN THE GLOBAL ECONOMY.....	222
---	-----

Nahara Maryna

DRIVERS OF CIRCULAR TRANSFORMATION: INSIGHTS FROM THE EUROPEAN UNION EXPERIENCE.....	227
---	-----

Synetar Ivan, Zayats Olena

FACTORS AND TOOLS OF GROWTH IN FOREIGN DIRECT INVESTMENT FLOWS BETWEEN EU MEMBER ECONOMIES.....	233
--	-----

Strilets Viktoriia, Harashchenko Bohdan, Sokolovskyi Vladyslav, Arzhannikova Anna

MODERN TRENDS AND PROSPECTS OF INTERNET COMMERCE AS A TOOL FOR BUSINESS DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION OF INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS.....	239
--	-----

Kramarenko Iryna, Irtysheva Inna, Bilousova Svitlana, Irtyshev Oleksandr, Harahulia Arthur

ORGANIZATIONAL AND MANAGEMENT MECHANISMS FOR ENSURING INFORMATION SECURITY OF BUSINESS ACTIVITIES IN THE CONDITIONS OF DIGITAL TRANSFORMATION OF THE ECONOMY OF UKRAINE.....	246
--	-----

УДК 351:336.7:340.5

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/32.38>**Крамаренко І.С.**

доктор економічних наук, професор,

професор кафедри менеджменту

*Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова*ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0417-0918>**Іртищева І.О.**

доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту

*Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова*ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7025-9857>**Білоусова С.В.**

доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту

*Інститут міжнародної економіки та інформаційних технологій,**Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права»*ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-6875-750X>**Іртищев О.С.**

PhD, викладач

*Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права»*ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3910-9607>**Гарагуля А.В.**

аспірант

*Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова*ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5829-2112>

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

В статті розкрито процес формування організаційно-управлінського механізму забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності в контексті сталого розвитку. Обґрунтовано, що формування дієвого механізму управління інформаційною безпекою підприємницької є важливим через динамічну та непередбачувану природу сучасного бізнес-середовища. Визначено, що в умовах глобалізації та цифровізації, компанії стикаються з широким спектром загроз, що варіюються від кібератак до фінансових криз, від регуляторних змін до геополітичних нестабільностей. Доведено, що ефективне управління інформаційною безпекою дозволяє бізнесу не лише захистити свої активи та забезпечити стабільність, а й забезпечує стратегічну перевагу, сприяючи адаптації до змін, оптимізації ресурсів та підвищенню конкурентоспроможності. Наголошено, що без ефективного механізму управління, бізнес може зіткнутися з фінансовими втратами, втратою репутації, юридичними санкціями та навіть загрозою банкрутства. На відміну від цього, добре структурований підхід до управління безпекою сприяє створенню стійкої, гнучкої організації, здатної не тільки вистояти перед обличчям негативних подій, але й використовувати виклики як можливості для розвитку та зростання. Здійснено аналіз наукових досліджень щодо формування організаційно-управлінських механізмів забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності. Виявлено, що в дослідженнях найбільше використовується організаційно-правовий механізм, механізм забезпечення інформаційної безпеки, що в сучасних умовах господарювання не розкриває основні аспекти управління та можливості швидкої адаптації суб'єктів господарювання до нових викликів та загроз. Запропоновано організаційно-управлінський механізм забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності в контексті сталого розвитку, що є комплексною системою організаційних, управлінських, методичних та інструментальних заходів, спрямованих на ідентифікацію, аналіз та мінімізацію внутрішніх та зовнішніх ризиків, що можуть негативно вплинути на стабільність та сталий розвиток підприємства. Цей механізм включає в себе процеси встановлення цілей інформаційної безпеки, вибору стратегій і тактик їх досягнення, розробки та впровадження конкретних заходів з управління ризиками, контролю та аудиту ефективності вжитих заходів.

Ключові слова: організаційно-управлінські механізми, управлінські системи, інформаційна безпека, підприємницька діяльність, сталий розвиток, управління організаційними трансформаціями, цифрова трансформація економіки, виклики та загрози.

Постановка проблеми. Формування дієвого механізму управління інформаційною безпекою підприємницької є важливим через динамічну та непередбачувану природу сучасного бізнес-середовища. В умовах глобалізації та цифровізації, компанії стикаються з широким спектром загроз, що варіюються від кібератак до фінан-

сових криз, від регуляторних змін до геополітичних нестабільностей. Ефективне управління інформаційною безпекою дозволяє бізнесу не лише захистити свої активи та забезпечити стабільність, а й забезпечує стратегічну перевагу, сприяючи адаптації до змін, оптимізації ресурсів та підвищенню конкурентоспроможності.

Управління інформаційною безпекою включає розробку політик, стратегій та процедур, що спрямовані на ідентифікацію, оцінку та мінімізацію ризиків, пов'язаних з фінансовою діяльністю та економічними операціями компанії. Це вимагає глибокого розуміння зовнішнього середовища, внутрішніх процесів, а також неперервного моніторингу та аналізу даних для своєчасного реагування на потенційні загрози.

Таким чином, важливість формування дієвого механізму управління інформаційною безпекою визначається не лише необхідністю захисту від потенційних загроз, але й потребою підтримки стабільного розвитку бізнесу, його спроможністю адаптуватися до змін та забезпечувати довгострокову конкурентоспроможність в умовах непевності та швидких змін глобального економічного ландшафту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Досліджені присвячені механізмам забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності відомі серед таких науковців: Бойко Є., Горник В., Мужанова Т., Панченко В., Стегней М., Легомінова С., Чубаєвський В., Якименко Ю., та інших. Без ефективного механізму управління, бізнес може зіткнутися з фінансовими втратами, втратою репутації, юридичними санкціями та навіть загрозою банкрутства. На відміну від цього, добре структурований підхід до управління безпекою сприяє створенню стійкої, гнучкої організації, здатної не тільки вистояти перед обличчям негативних подій, але й використовувати виклики як можливості для розвитку та зростання. Саме, тому процес формування організаційно-управлінського механізму забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності є досить актуальним.

Метою написання статті є процес формування організаційно-управлінського механізму забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності в умовах цифрової трансформації економіки України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасні дослідження в Україні також значною мірою зосереджені на вирішенні актуальних проблем управління інформаційною безпекою підприємницької діяльності. Серед новітніх напрямків досліджень можна виділити розробку комплексних методологій оцінки та управління ризиками, аналіз впливу глобалізаційних процесів на інформаційну безпеку підприємств, вивчення механізмів захисту інтелектуальної власності та боротьби з економічною кіберзлочинністю.

Якименко Ю. М., Мужанова Т. М., Легомінова С. В. визначають, що "Інформаційна безпека являє собою набір інструментів і методів, використовуваних для захисту цифрової та аналогової інформації. Вона охоплює широкий спектр інформаційних технологій, які активно проникають в життя, стаючи необхідною умовою успішного функціонування все більшого числа підприємств. Забезпечення інформаційної безпеки в бізнесі слід розглядати як невід'ємний елемент процесу управління підприємством. Щоб зберегти бізнес, розвиватися і бути конкурентоспроможним підприємством, необхідно створювати ефективну систему управління інформаційною безпекою (СУІБ). Оскільки сучасні системи забезпечення інформаційної безпеки підприємства, як досить складні організаційно-технічні системи, функціонують в умовах невизначеності

стану зовнішнього і внутрішнього інформаційного середовища, управління такими системами мають ґрунтуватися тільки на результатах застосування системного аналізу." [1, с. 37]

Погоджуємось з думкою Чубаєвського В. І., що "Інтенсивна інформатизація всіх сфер життєдіяльності суспільства нині є одним з визначальних глобальних чинників подальшого соціально-економічного, інтелектуального та духовного розвитку людства, а на рівні підприємства інформаційні ресурси розглядають як важливий самостійний елемент виробництва. Розвиток інформаційних технологій, з одного боку, суттєво полегшує процес прийняття рішень та забезпечує їх принципово нову якість (за рахунок відкритості та доступності великих масивів даних, можливості формування та запровадження управлінських систем «у режимі реального часу», використання та швидкого оброблення великих баз даних тощо), а з іншого – створює нові загрози та ризики для функціонування підприємства, рівень та інтенсивність виникнення яких зростає в геометричній прогресії". [2, с. 6].

Дійсно із посиленням ролі цифровізації у всіх сферах суспільного життя буде зростати вплив нових викликів та загроз, що призведе до нестабільності діяльності суб'єктів господарювання. Саме тому, важливим є постійний процес перегляду та формування механізму та інструментів забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності в контексті сталого розвитку.

Горник В.Г. та Кравченко С.О. в своєму дослідженні наголошують, що "Серед основних механізмів забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності в Україні як складника інформаційної безпеки держави доцільно виділити: інформаційний патронат; інформаційний захист (судовий, адміністративний, автономний); інформаційну кооперацію; формування ефективних систем захисту інформації. Сьогодні ефективне забезпечення безпеки підприємницької діяльності, як і всієї національної економіки, має бути системою заходів за такими взаємопов'язаними напрямками: захист від злочинного світу; захист від порушень закону з тим, щоб самим не потрапити під його санкції; захист від недобросовісної конкуренції; захист від протиправних дій власних співробітників" [3].

Панченко В. визначає "Організаційно-правовий механізм державної політики інформаційної безпеки є впорядкованою сукупністю органів держави, задіяних у процесі формування, забезпечення і провадження політики інформаційної безпеки, а також внутрішні та зовнішні суспільні відносини, які регулюються системою правових норм та принципів у сфері інформації. Встановлено, що загрози інформаційній безпеці поділяються на наявні та потенційно можливі явища і чинники, які можуть створити певну небезпеку інтересам людини, суспільства і держави в інформаційній сфері" [4].

Можемо узагальнити, що в економічних дослідженнях термін «механізм» найчастіше використовується для опису системи методів, принципів і засобів, що забезпечують функціонування і регулювання процесів у суспільстві. Це включає в себе способи, за допомогою яких реалізуються економічні відносини між суб'єктами господарювання, а також меха-

нізми впливу на економічну поведінку індивідів, підприємств та держави з метою досягнення певних макро- та мікроекономічних цілей. Економічний механізм охоплює правові, фінансові, податкові, кредитні та інші інструменти, що дозволяють стимулювати виробництво, розподіл і споживання товарів та послуг, а також впливати на інвестиційну активність, ціноутворення, зайнятість та інші ключові аспекти економічного життя.

“Забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності є важливою частиною загальної системи інформаційної безпеки держави. Держави і підприємства можуть взаємодіяти та співпрацювати для забезпечення ефективного захисту важливої інформації. Ось деякі механізми та підходи до забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності як складової інформаційної безпеки держави. Ці механізми спільно допомагають забезпечити інформаційну безпеку як окремих підприємств, так і держави в цілому, зменшуючи ризики кібератак і витоку конфіденційної інформації” [6, с. 31].

В сфері управління бізнесом під механізмом найчастіше розуміють сукупність методів, інструментів та процедур, що використовуються для ефективного управління ресурсами, оптимізації виробничих і комерційних процесів, забезпечення фінансової стабільності та досягнення стратегічних цілей підприємства. Це включає системи планування, бюджетування, управління витратами, ціноутворення, фінансовий аналіз, мотивацію та стимулювання персоналу, а також використання фінансових інструментів для підтримки ліквідності і інвестиційної привабливості.

Саме тому, механізм у контексті управління бізнесом орієнтований на вирішення питань оптимального розподілу та використання ресурсів, мінімізацію витрат, збільшення прибутковості та конкурентоспроможності на ринку. Він також передбачає аналіз зовнішнього середовища, адаптацію до його змін, прогнозування економічних тенденцій та формування ефективної стратегії розвитку підприємства.

Отже, здійснений аналіз організаційно-управлінських механізмів забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності показав, що найбільше в дослідженнях використовується поняття “організаційно-правовий механізм”, “механізм забезпечення інформаційної безпеки”. Вважаємо, що в сучасних умовах господарювання використання даних понять не дозволяє в повній мірі розкрити та використати основні аспекти управління з можливістю швидкої адаптації суб’єктів господарювання до нових викликів та загроз інформаційній безпеці.

Таким чином, організаційно-управлінського механізму забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності в контексті сталого розвитку – це комплексна система організаційних, методичних та інструментальних заходів, спрямованих на ідентифікацію, аналіз та мінімізацію внутрішніх та зовнішніх ризиків, що можуть негативно вплинути на стабільність та сталий розвиток підприємства. Цей механізм включає в себе процеси встановлення цілей інформаційної безпеки, вибору стратегій і тактик їх досягнення, розробки та впровадження конкретних заходів з управління ризиками, контролю та аудиту ефективності вжитих заходів.

Рис. 1. Організаційно-управлінський механізм забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності в контексті сталого розвитку

Джерело: запропоновано авторами

Основною метою такого механізму є забезпечення умов для збереження та ефективного використання ресурсів підприємства, захисту його активів і капіталу від потенційних загроз, забезпечення стійкого фінансового стану, а також створення передумов для сталого розвитку бізнесу. Механізм управління фінансово-економічною безпекою бізнесу передбачає систематичний моніторинг зовнішнього і внутрішнього середовища, виявлення нових можливостей та загроз, а також адаптацію стратегій і дій підприємства з метою оптимізації його фінансових і економічних показників.

Організаційні складові заходи механізму управління інформаційною безпекою бізнесу включають структурну побудову, процеси та процедури, які забезпечують ефективну реалізацію стратегій і політик безпеки на підприємстві. Ці заходи охоплюють:

1. Створення відповідальних структурних підрозділів – формування відділів або служб безпеки, які координують діяльність у сфері захисту активів, інформації, персоналу та інших ресурсів компанії.

2. Розробка політик і процедур безпеки – формування чітких правил і норм, що регулюють питання фінансово-економічної безпеки, включаючи заходи протидії шахрайству, корупції, порушенню корпоративної етики.

3. Планування і реалізація заходів з ризик-менеджменту – ідентифікація, аналіз і оцінка ризиків, розробка стратегій мінімізації або уникнення негативних наслідків.

4. Організація системи внутрішнього контролю та аудиту – створення ефективної системи моніторингу за фінансовими та господарськими операціями, перевірка відповідності діяльності підприємства встановленим процедурам і стандартам.

5. Навчання та розвиток персоналу – проведення тренінгів і семінарів для підвищення обізнаності та компетенцій співробітників у питаннях фінансово-економічної безпеки.

6. Забезпечення інформаційної безпеки – впровадження технологічних та програмних засобів для захисту даних, систем управління і комунікацій від несанкціонованого доступу, витоку інформації, втрати даних.

7. Розвиток корпоративної культури – формування у співробітників відповідального ставлення до збереження корпоративних цінностей, активів, забезпечення лояльності та високого рівня корпоративної дисципліни.

Ці заходи дозволяють підприємству створити ефективну, гнучку і відповідну до сучасних викликів систему управління фінансово-економічною безпекою. Організаційні складові механізму управління інформаційною безпекою бізнесу створюють основу для сталого розвитку підприємства, забезпечуючи його стійкість до зовнішніх та внутрішніх загроз.

Щодо системи методичного забезпечення механізму інформаційної безпеки бізнесу, то різні автори виділяють різні методи. Ковальчук А. М. в системі фінансово-економічної безпеки вирізняє методи стимулювання, регулювання, аналізу та прогнозування [8].

Методичне забезпечення організаційно-управлінського механізму забезпечення інформаційної безпеки

підприємницької діяльності в контексті сталого розвитку, на нашу думку, має охоплювати аналіз ринків, планування, моніторинг та контроль, внутрішній аудит, фінансове моделювання, корпоративне управління, інформаційно-комунікаційні технології

Методи управління інформаційною безпекою бізнесу включають комплекс заходів та інструментів, що дозволяють підприємству ідентифікувати, оцінювати, мінімізувати та контролювати ризики, пов'язані з його фінансовою та економічною діяльністю. Ці методи сприяють створенню ефективної системи управління, яка захищає активи компанії, підтримує її стабільність та сприяє зростанню:

1. Аналіз ризиків – систематичне виявлення та оцінювання потенційних загроз, що можуть негативно вплинути на діяльність підприємства. Це можуть бути фінансові, ринкові, операційні, правові, технологічні ризики тощо.

2. Планування – розробка стратегій і тактик управління ризиками, включаючи запобігання ризикам, їх мінімізацію або передачу (наприклад, через страхування). Планування включає розробку планів дій на випадок реалізації ризиків.

3. Моніторинг та контроль – регулярне спостереження за станом фінансово-економічної безпеки підприємства, перевірка ефективності заходів управління ризиками та внесення необхідних корективів у стратегії управління.

4. Внутрішній аудит – незалежна оцінка внутрішніх контрольних процесів, систем управління ризиками та корпоративного управління з метою їх удосконалення.

5. Фінансове моделювання – створення математичних моделей для прогнозування фінансових результатів діяльності підприємства в різних умовах, що дозволяє оцінити потенційні ризики та виробити стратегії їх мінімізації.

6. Корпоративне управління – впровадження принципів та практик корпоративного управління, спрямованих на забезпечення прозорості, відповідальності та чесності у веденні бізнесу.

7. Інформаційно-комунікаційні технології – використання сучасних ІКТ для захисту інформації, оптимізації бізнес-процесів та підвищення загальної ефективності управління фінансово-економічною безпекою.

Застосування цих методів дозволяє підприємству адаптуватися до змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі, ефективно реагувати на виклики, забезпечувати стале зростання та зміцнювати свої конкурентні переваги.

Важливим в процесі формування організаційно-управлінського механізму є інформаційне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень. Колектив авторів наголошує, що “це базовий елемент на всіх етапах процесу прийняття управлінських рішень, що виражається в ідентифікації та наданні різноманітних кількісних та якісних показників інформації про внутрішнє та зовнішнє середовище функціонування підприємства відповідно до потреб суб'єкта управління. Інформаційне забезпечення процесу прийняття рішень охоплює надходження, рух, обробку, зберігання та передачу масиву інформації в рамках визначених управлінських цілей та завдань, вивчення управлінської проблеми, розгляду варіантів

її вирішення, прийняття та доведення управлінського рішення до виконавців, контролю виконання управлінського рішення.” [10, с. 5]

Щодо інструментів механізму інформаційної безпеки бізнесу, то вони є взаємодоповнюючим до методів елементом механізму, оскільки важко провести чітке розмежування між методами та інструментами у даному випадку. Такий взаємозв'язок та взаємодоповнення відслідковується і у працях інших дослідників [8].

На нашу думку, найважливішими інструментами є страхування, хеджування, фінансовий аналіз, інформаційні технології, корпоративне управління, ризик-менеджмент, навчання та розвиток персоналу. В цілому, інструменти механізму управління фінансово-економічною безпекою бізнесу включають комплекс застосувань, методів та засобів, які дозволяють підприємству захистити свої активи, забезпечити стабільність і сприяти зростанню в умовах зовнішніх і внутрішніх загроз. Основні інструменти охоплюють:

1. Страхування – використання страхових продуктів для захисту від фінансових втрат, спричинених ризиками, такими як пожежі, крадіжки, природні катастрофи та інші непередбачувані події.

2. Хеджування – застосування фінансових інструментів, таких як ф'ючерсні та опціонні контракти, для захисту від змін цін на сировину, валютні коливання та інші ринкові ризики.

3. Фінансовий аналіз – регулярний огляд фінансової звітності для виявлення слабких місць в операційній та фінансовій діяльності, оцінка ліквідності, рентабельності та інших ключових показників ефективності.

4. Інформаційні технології – впровадження сучасних ІТ-рішень для захисту інформації, оптимізації управління та підвищення загальної ефективності діяльності.

5. Корпоративне управління – реалізація принципів прозорості, відповідальності та справедливості у веденні бізнесу, що сприяє зміцненню довіри з боку інвесторів, партнерів та клієнтів.

6. Комплаєнс – дотримання законодавчих та регуляторних вимог, включаючи фінансове регулювання, закони про працю, захист даних тощо.

7. Ризик-менеджмент – систематичний підхід до ідентифікації, аналізу, оцінки та контролю ризиків з метою мінімізації потенційних втрат.

8. Навчання та розвиток персоналу – інвестиції в підвищення кваліфікації та розвиток навичок співробітників для підвищення їх обізнаності та здатності виявляти та реагувати на ризики.

Ці інструменти є частиною комплексної стратегії, спрямованої на захист бізнесу від потенційних загроз та на підтримку його стабільного розвитку та конкурентоспроможності.

Інструменти і методи використовуються для досягнення цілей інформаційної безпеки бізнесу, які зосереджені на забезпеченні стабільності та захисті від різних зовнішніх та внутрішніх загроз, які можуть негативно вплинути на фінансове становище та економічну діяльність підприємства. Для досягнення цих цілей використовуються різноманітні стратегії та тактики, які адаптовані під специфіку та потреби конкретного бізнесу.

Цілі інформаційної безпеки: захист активів (забезпечення фізичного та юридичного захисту майна, фінансових ресурсів та інтелектуальної власності від крадіжки, шахрайства, вандалізму тощо), забезпечення ліквідності (підтримка достатнього рівня готівкових коштів та ліквідних активів для забезпечення поточних зобов'язань), мінімізація ризиків (ідентифікація, аналіз та заходи щодо зниження фінансових, операційних, ринкових, правових та інших ризиків), забезпечення прибутковості та дотримання законодавства (планування та виконання дій для забезпечення стабільного зростання доходів та максимізації прибутку й забезпечення відповідності усіх аспектів діяльності підприємства чинному законодавству та регуляторним вимогам).

Вибір стратегій і тактик охоплює стратегії ризик-менеджменту (включає ідентифікацію потенційних ризиків, оцінку їх впливу та розробку планів дій для їх мінімізації або усунення), фінансове планування та аналіз (спрямовані на оцінку фінансового стану підприємства, прогнозування майбутніх потреб у ресурсах та розробку бюджетів), інвестиційну стратегію (має на меті забезпечення оптимального розподілу капіталу між різними активами для досягнення максимальної віддачі при прийнятному рівні ризику), стратегію диверсифікації (передбачає розширення асортименту продукції або послуг, вихід на нові ринки для зниження залежності від одного джерела доходу), кібербезпеку та захист даних (розробка та впровадження заходів для захисту інформаційних систем від несанкціонованого доступу, втрати даних або інших кіберзагроз), корпоративну культуру та навчання (формування серед працівників свідомості про важливість фінансово-економічної безпеки, розвиток навичок та знань у цій сфері).

Реалізація цих стратегій та тактик дозволяє підприємству не лише протистояти поточним викликам, але й адаптуватися до мінливих умов глобального економічного середовища, забезпечуючи стійке зростання та розвиток.

Кінцева мета механізму інформаційної безпеки бізнесу полягає у забезпеченні стійкого розвитку та довгострокового виживання підприємства шляхом мінімізації ризиків і захисту від потенційних загроз. Це включає створення умов для ефективного управління активами, капіталом, інформацією та іншими ресурсами з метою підтримки конкурентоспроможності, оптимізації прибутковості та збереження репутації компанії на ринку.

Забезпечення інформаційної безпеки вимагає від підприємства не тільки реактивних заходів у відповідь на вже виниклі загрози, але й превентивних стратегій, спрямованих на передбачення та запобігання потенційним проблемам. Це охоплює широкий спектр дій, від фінансового моніторингу та контролю до кібербезпеки, правової підтримки та корпоративної культури.

Таким чином, кінцева мета механізму інформаційної безпеки полягає у створенні сильної, гнучкої та адаптивної організації, здатної ефективно протистояти зовнішнім і внутрішнім викликам, забезпечуючи при цьому зростання та процвітання в довгостроковій перспективі.

Висновки. Проведено аналіз організаційно-управлінських механізмів забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності. Виявлено, що в дослідженнях найбільше використовується організаційно-правовий механізм, механізм забезпечення інформаційної безпеки, що в сучасних умовах господарювання не розкриває основні аспекти управління та можливості швидкої адаптації суб'єктів господарювання до нових викликів та загроз.

Запропоновано організаційно-управлінський механізм забезпечення інформаційної безпеки підприєм-

ницької діяльності в контексті сталого розвитку, що є комплексною системою організаційних, управлінських, методичних та інструментальних заходів, спрямованих на ідентифікацію, аналіз та мінімізацію внутрішніх та зовнішніх ризиків, що можуть негативно вплинути на стабільність та сталий розвиток підприємства. Цей механізм включає в себе процеси встановлення цілей інформаційної безпеки, вибору стратегій і тактик їх досягнення, розробки та впровадження конкретних заходів з управління ризиками, контролю та аудиту ефективності вжитих заходів.

Список використаних джерел:

1. Якименко Ю. М., Мужанова Т. М., Легомінова С. В. Системний аналіз технічних систем забезпечення інформаційної безпеки підприємств від компанії freeeye. *Кибербезпека: освіта, наука, техніка*. 2021. № 4 (12). С. 36–50. DOI: <https://doi.org/10.28925/2663-4023.2021.12.3650>
2. Чубаєвський В. І. Корпоративна інформаційна безпека: монографія. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2022. 272 с.
3. Горник В. Г., Кравченко С. О. Механізми забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності як складника інформаційної безпеки держави. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2020. Том 31 (70). № 2. С. 206–211.
4. Панченко В. Управління інформаційною безпекою держави та підприємств: правові та організаційні аспекти. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. № 1 (21). С. 103–109.
5. Крамаренко І. С., Ляшенко В. М., Антоненко А. А. Впровадження HR-технологій управління персоналом для захисту інформаційного простору та зміцнення економічної безпеки підприємств. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2024. № 1. С. 117–121. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-1-24>
6. Васильєва Л. М., Ізболдін М. М. Механізми та підходи щодо забезпечення інформаційної безпеки підприємницької діяльності як елемента інформаційної безпеки держави. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2023. Вип. 36. С. 28–32. DOI: <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.36.5>
7. Крамаренко І. С., Надточій І. І., Гришина Н. В. HR-Технології в управлінні персоналом як складова фінансово-економічної безпеки підприємств в умовах цифрової трансформації. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences*. 2024. Том 326. № 1. С. 222–226. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-36>
8. Ковальчук А. М. Фінансово-економічна безпека підприємства в контексті адаптації до викликів цифрового середовища. *Економічний вісник*. 2020. № 3. С. 152–159. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/71.152>
9. Крамаренко І. С., Надточій І. І., Гришина Н. В. Тактичне управління персоналом у системі економічної безпеки суб'єктів е-комерції. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2024. Том 35 (74). № 1. С. 48–54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4803/74-1-8>
10. Правдюк А. Л., Прутська Т. Ю., Правдюк М. В. Інформаційне забезпечення управління підприємницькою діяльністю на засадах інституціоналізму: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 360 с.
11. Надточій І., Крамаренко І., Гришина Н. Ризик-менеджмент як інструмент управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів е-бізнесу в умовах цифрової економіки та суспільства. *Via Economica*. 2024. Вип. 4. С. 212–218. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8559/2024-4-30>

References:

1. Yakymenko Yu.M., Muzhanova T.M., Legominova, S. V. (2021). «System analysis of technical systems for ensuring information security of enterprises from the freeeye company». *Kyberbezpeka: osvita, nauka, tekhnika*, no 4 (12), pp. 36–50. DOI: <https://doi.org/10.28925/2663-4023.2021.12.3650>
2. Chubaevsky, V. I. (2022). *Korporativna informatsijna bezpeka*. [Corporate information security]. Derzh. torh.-ekon. un-t. Kyiv. Ukraine.
3. Gornyk, V. G., and Kravchenko, S. O. (2020). «Mechanisms for ensuring information security of business activity as a component of information security of the state». *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernads'koho. Seriya: Derzhavne upravlinnia*, vol. 31 (70), no 2. pp. 206–211.
4. Panchenko, V. (2020). «Management of information security of the state and enterprises: legal and organizational aspects». *Aktual'ni problemy pravoznavstva*, no 1 (21), pp. 103–109.
5. Kramarenko, I. S., Lyashenko, V. M., and Antonenko, A. A. (2024). «Implementation of HR-technologies of personnel management to protect the information space and strengthen the economic security of enterprises». *Aktual'ni problemy innovatsijnoi ekonomiky ta prava*, no 1, pp. 117–121. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-1-24>
6. Vasilieva, L. M., and Izhboldin, M. M. (2023). «Mechanisms and approaches to ensure information security of business activity as an element of information security of the state». *Publichne upravlinnia i administruvannia v Ukraini*, vol. 36, pp. 28–32. DOI: <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.36.5>
7. Kramarenko, I. S., Nadtochii, I. I., and Hryshina, N. V. (2024). «NR-Technologies in personnel management as a component of the financial and economic security of enterprises in the conditions of digital transformation». *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences*, vol. 326. no 1, pp. 222–226. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-36>
8. Kovalchuk, A. M. (2020). «Financial and economic security of the enterprise in the context of adaptation to the challenges of the digital environment». *Ekonomicznyj visnyk*, no 3, pp. 152–159. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/71.152>
9. Kramarenko, I. S., Nadtochii, I. I., and Hryshina, N. V. (2024). «Tactical personnel management in the system of economic security of e-commerce entities». *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernads'koho*, vol. 35 (74), no 1, pp. 48–54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4803/74-1-8>

10. Pravdyuk. A. L., Prutska. T. Yu., and Pravdyuk. M. V. (2019). *Informatsijne zabezpechennia upravlinnia pidpriemnyts'koju diial'nistiu na zasadakh instytutsionalizmu* [Information support for business management on the basis of institutionalism]. Tsentr uchbovoi literatury. Kyiv. Ukraine.

11. Nadtochii, I., Kramarenko, I., and Hryshina, N. (2024). «Risk management as a tool for managing the financial and economic security of e-business subjects in the conditions of the digital economy and society», *Via Economica*, vol. 4, pp. 212–218. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8559/2024-4-30>

Kramarenko Iryna, Irtysheva Inna

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Bilousova Svitlana

Institute of International Economics and Information Technologies, Higher Education Institution “International University of Business and Law”

Irtyshev Oleksandr

Higher Education Institution “International University of Business and Law”

Harahulia Arthur

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

ORGANIZATIONAL AND MANAGEMENT MECHANISMS FOR ENSURING INFORMATION SECURITY OF BUSINESS ACTIVITIES IN THE CONDITIONS OF DIGITAL TRANSFORMATION OF THE ECONOMY OF UKRAINE

The article describes the process of forming an organizational and management mechanism for ensuring information security of business activity in the context of sustainable development. It is substantiated that the formation of an effective mechanism for managing business information security is important due to the dynamic and unpredictable nature of the modern business environment. It was determined that in the conditions of globalization and digitalization, companies face a wide range of threats, ranging from cyber attacks to financial crises, from regulatory changes to geopolitical instabilities. It has been proven that effective information security management allows a business not only to protect its assets and ensure stability, but also provides a strategic advantage by facilitating adaptation to changes, optimizing resources and increasing competitiveness. It is emphasized that without an effective management mechanism, a business may face financial losses, loss of reputation, legal sanctions and even the threat of bankruptcy. In contrast, a well-structured approach to security management helps create a resilient, flexible organization that can not only withstand adverse events, but also use challenges as opportunities for development and growth. The analysis of scientific research on the formation of organizational and management mechanisms for ensuring the information security of business activities was carried out. It was found that the organizational and legal mechanism, the mechanism for ensuring information security, is the most used in research, which in modern economic conditions does not reveal the main aspects of management and the possibility of rapid adaptation of economic entities to new challenges and threats. An organizational and management mechanism for ensuring the information security of business activity in the context of sustainable development is proposed, which is a complex system of organizational, managerial, methodological and instrumental measures aimed at identifying, analyzing and minimizing internal and external risks that may negatively affect the stability and sustainable development of the enterprise. This mechanism includes the processes of setting information security goals, choosing strategies and tactics for achieving them, developing and implementing specific risk management measures, control and auditing of the effectiveness of the measures taken.

Keywords: organizational and management mechanisms, management systems, information security, entrepreneurial activity, sustainable development, management of organizational transformations, digital transformation of the economy, challenges and threats.

JEL classification: M29, Q01